
Predgovor

Biblioteka jQuery je preko noći osvojila svet veb dizajna. Zahvaljujući njenoj izuzetno jednostavnoj sintaksi, nekad komplikovane zadatke sada je lako izvršiti, čak i uživati u tome. Mnoge programere brzo je općinila njena elegancija i jasnoća. Ako ste počeli da koristite ovu biblioteku, već obogaćujete svoje projekte interaktivnim iskustvima.

Lako je početi, ali kao što je slučaj s mnogim alatkama za izradu veb strana, možda će biti potrebni meseci ili čak godine da bi se potpuno spoznale dubine biblioteke jQuery. Ova biblioteka obiluje rešenjima koje možda nikada niste poželeli jer niste ni znali da bi mogla postojati. Kada se upoznate s njima, mogu dramatično da izmene vaš pristup problemima koje rešavate.

Cilj ovog kuvara je da vam predoči mehanizme, obrasce i postupke nekih od vodećih programera koji koriste jQuery u svakodnevnom radu na projektima. U osamnaest poglavlja, vodiće vas kroz rešenja problema koji se kreću od krajnje jednostavnih do složenih. Bilo da uopšte nemate iskustva s bibliotekom jQuery ili ste veteran JavaScripta, verovatno ćete steći nov uvid u to kako da iskoristite svu moć biblioteke jQuery da biste pravili ubedljive, robusne i efikasne korisničke interfejsne.

Kome je namenjena ova knjiga

Možda ste programer privučen interaktivnošću koju jQuery može da pruži. Ili ste veb dizajner koji je već koristio jQuery i želi da vidi kako drugi rešavaju česte zadatke. Moćno je i da ste programer servera koji često mora da piše skriptove s klijentske strane.

Iskreno govoreći, ovaj priručnik biće koristan svakom ko koristi jQuery ili se nada tome. Ako ovu biblioteku niste ranije koristili, možda ne bi bilo loše da uporedo sa ovom knjigom prelazite i knjigu *Learning jQuery 1.3* (izdavač je Packt) ili *jQuery in Action* (izdavač je Manning). Ukoliko već primenjujete jQuery u projektima, ova knjiga će unaprediti vaše znanje o sadržaju biblioteke, skrivenim draguljima i njenoj strukturi.

Šta ćete naučiti

Na početku opisujemo osnove i najbolje postupke uopšteno – uključivanje elemenata biblioteke jQuery u vašu stranicu, odabiranje, manipulisanje i kretanje po struktura-

ma. Čak i ako često koristite jQuery, verovatno ćete naučiti ponešto novo. Posle toga, prelazimo na primere iz svakodnevne prakse, predstavljajući vam sigurna i proverena rešenja čestih problema koji uključuju događaje, efekte, dimenzije, obrasce i elemente korisničkog interfejsa (uz upotrebu jQueryjevog korisničkog interfejsa – jQuery UI – ili bez njega). Na kraju ćemo se osvrnuti na testiranje vaših jQuery aplikacija i integrisanje biblioteke jQuery u složenije veb lokacije.

Usput ćete naučiti strategije primene biblioteke jQuery u rešavanju problema koji daleko prevazilaze osnove. Istražićemo kako da najbolje iskoristite jQueryjev sistem upravljanja događajima, uključujući namenske događaje i podatke namenskih događaja, kako da progresivno unapređujete obrasce, da pozicionirate i menjate poziciju elemenata na stranici, da pravite elemente korisničkog interfejsa poput kartica s jezičcima (engl. *tabs*), harmonika i modalnih prozora od početka, da poboljšate čitljivost i olakšate ažuriranje koda, da optimizujete kôd radi lakšeg testiranja, da eliminišete uska grla, da ostvarite najveću moguću efikasnost i još mnogo toga.

Pošto je ovo kuvar a ne priručnik, slobodno odaberite najbolje recepte od onih koje ste pročitali; ovu knjigu вреди imati i samo zbog recepata. Međutim, knjiga kao celina pruža redak uvid u pristupe rešavanju problema kakve preporučuju neki od najboljih i najbistrijih pripadnika jQuery zajednice. Zato vam preporučujemo da barem pregledate knjigu od prve do poslednje strane – nikad se ne zna koji red programa će vas prosvetliti i omogućiti da podignete svoje umeće na viši nivo.

jQuery stil i konvencije

jQuery stavlja akcenat na *ulančavanje* (engl. *chaining*) – pozivanje metoda na selekcije elemenata u sekvenci, pri čemu svaka metoda sigurno vraća selekciju elemenata s kojima možete nastaviti da radite. Princip je detaljno objašnjen u poglavlju 1 – ako dosad niste koristili jQuery, moraćete da shvatite ovaj koncept jer će se u narednim poglavljima obilato koristiti.

Opcije biblioteke jQuery podeljene su u nekoliko jednostavnih kategorija: funkcionalnost jezgra, biranje, upravljanje, kretanje, CSS, atributi, događaji, efekti, Ajax i uslužne funkcije. Prostudirajte ove kategorije i kako su elementi raspodeljeni po njima – tako ćete dublje shvatiti materijal iz ove knjige.

Jedna od najboljih vežbi prikazanih u ovoj knjizi jeste koncept čuvanja selekcija elemenata u promenljivoj, umesto da se ista selekcija pravi uvek iznova. Kad se selekcija sačuva u promenljivoj, uobičajeno je da se promenljivoj kao prefiks doda znak \$, što označava da je reč o jQuery objektu. To doprinosi čitljivosti koda i olakšava ažuriranje, ali treba razjasniti da je stavljanje znaka \$ na početak imena promenljive samo konvencija i nema nikakvo posebno značenje – za razliku od drugih jezika, poput PHP-a.

Trudili smo se da primeri s kodom u ovoj knjizi budu jasniji i čitljiviji na račun jezgrovitosti, pa se može desiti da su opširniji nego što je to potrebno. Ako uočite priliku za optimizovanje, iskoristite je. Istovremeno, dobro je i ako se trudite da postignete jasnoću i čitljivost u svom kodu i da primenjujete alate za minimizaciju kako biste pripremili kôd za praktičnu primenu.

Ostale mogućnosti

Ako tražite druge resurse za jQuery, preporučujemo vam sledeće naslove:

- *Learning jQuery 1.3*, autora Jonathana Chaffera, Karla Swedberga i Johna Resiga (izdavač Packt)
- *jQuery in Action*, autora Beara Bibeaulta, Yehude Katza i Johna Resiga (izdavač Manning)
- *jQuery UI 1.6: The User Interface Library for jQuery*, autora Dana Wellmana (izdavač Packt)

Ako primeri ne funkcionišu

Pre nego što proverite bilo šta drugo, postarajte se da učitate biblioteku jQuery na stranicu – iznenadili biste se kada biste znali koliko puta je to uzrok što primer „ne radi“. Ukoliko koristite jQuery s drugom JavaScript bibliotekom, možda ćete morati da pozovete metodu `jQuery.noConflict()` kako bi pravilno funkcionisala s drugim bibliotekama. Ako učitavate skriptove koji zahtevaju prisustvo biblioteke jQuery, pre njih učitajte biblioteku jQuery.

Za veliki deo koda u ovoj knjizi, dokument mora da bude „spreman“ kako bi JavaScript mogao da se primenjuje u njemu. Ako ste kôd uključili u zaglavlje dokumenta, pobrinite se da bude unutar tela funkcije `$(document).ready(function() { ... });` kako bi čekao na izvršenje dok dokument ne bude spreman za interakciju.

Neke opcije predstavljene u ovoj knjizi dostupne su samo u verziji jQuery 1.3 i novijim verzijama. Ako nadograđujete stariju verziju biblioteke jQuery, morate nadograditi i sve dodatne module (engl. *plugins*) – zastareli dodatni moduli mogu da izazovu nepredvidljivo ponašanje.

Ukoliko ne uspevate da pokrenete primer u postojećoj aplikaciji, proverite da li primer funkcioniše sam za sebe pre nego što ga integrišete s postojećim kodom. Ako funkcioniše, alate poput Firebuga za čitač Firefox mogu vam pomoći da utvrdite u čemu je problem.

Ukoliko uvodite *minified* (minimizovanu) verziju biblioteke jQuery i jave se greške koje ukazuju na to da je sama biblioteka jQuery problem, možda je dobra ideja da pređete na celovitu verziju biblioteke jQuery i da onda pokušate da otklonite grešku. Biće vam mnogo lakše da locirate red koji pravi probleme, što će vas često uputiti na rešenje.

Ako i dalje ne uspevate da se ispetljate, predlažemo da postavite svoje pitanje Google grupi za jQuery. Mnogi autori ove knjige redovni su učesnici diskusija u okviru ove grupe, i mnogo češće ćete dobiti koristan savet od nekoga nego što ćete ostati bez odgovora. Drugi vredan resurs za rešavanje problema jeste IRC kanal #jquery na mreži Freenode.

Ukoliko ništa ne pomaže, moguće je da smo mi pogrešili. Uložili smo mnogo truda da proverimo i pregledamo sav kôd u knjizi, ali nam ponekad greške promaknu. Pogledajte listu grešaka (opisanu u narednom odeljku) i preuzmite ispravljen primer koda pošto ćemo ažurirati kôd kako budemo uočavali greške.

Ako vam se ova knjiga dopada (ili ne dopada)

Ukoliko vam se ova knjiga sviđa – ili ne sviđa – molimo vas da obavestite javnost o tome. Kritike na Amazonu (ili u prikazu prevedenog izdanja knjige na adresi *mikroknjiga.rs*), jedan su od popularnih načina da podelite svoje zadovoljstvo (ili nezadovoljstvo), a mišljenje možete ostaviti i na veb lokaciji originalnog izdanja knjige:

<http://oreilly.com/catalog/9780596159771/>

Tu ćete naći i vezu do liste grešaka (*errata*) koja omogućava čitaocu uvid u tipografske omaške, greške i druge probleme vezane za knjigu. Lista grešaka će se prikazati na strani odmah, a potvrdićemo je čim je proverimo. O'Reilly i Mikro knjiga mogu da isprave uočene greške u narednim izdanjima ove knjige i da tako brzo poboljšaju čitalačko iskustvo. Želeli bismo da nam ova knjiga bude ažurirana za buduće verzije biblioteke jQuery, a za naredna izdanja ćemo uzeti u obzir predloge i kritike koji stignu u međuvremenu.

Konvencije korišćene u knjizi

U knjizi su korišćene naredne tipografske konvencije:

Kurzivni font

Označava internet adrese – poput imena domena i URL adrese – zatim, nove pojmove prilikom njihovog definisanja i termine na engleskom.

Font konstantne širine

Označava komande i opcije koje bi trebalo da se upisuju doslovno; imena i rezervisane reči u programima, uključujući imena metoda, promenljivih i klasa, te HTML oznake, imena prekidača, atributa, ključeva, funkcija, tipova, imenskih prostora, modula, svojstava, parametara, vrednosti, objekata, događaja, procedura za obradu događaja, makroa, sadržaja datoteka ili rezultata komandi.

Podebljani font konstantne širine

Označava da se nešto ističe u redovima programskog koda.

Kurzivni font konstantne širine

Označava da korisnik treba da zameni tekst svojim vrednostima.

Ova sličica označava savet, predlog ili opštu napomenu.

Ova sličica označava upozorenje ili poziva na oprez.

Korišćenje primera koda

Svrha ove knjige je da vam pomogne da završite posao. Kôd iz knjige možete načelno koristiti u svojim programima i u dokumentaciji. Ne morate da nas kontaktirate radi dozvole, sem ako preuzimate znatan deo koda. Na primer, za pisanje programa s nekoliko kraćih sekvenci ne treba vam dozvola, kao ni za citiranje materijala iz knjige radi odgovora na neko pitanje i navođenje primera koda. Za prodaju ili distribuciju CD-a s primerima iz knjiga koje je objavio O'Reilly, *morate* dobiti dozvolu. Za uključivanje primera koda iz ove knjige u većem obimu u dokumentaciju vašeg programa *morate* imati dozvolu.

Voleli bismo da nas preporučite tako što ćete navesti naslov, autora, izdavača i ISBN broj. Na primer: „*jQuery Cookbook*, Cody Lindley. Copyright 2010 Cody Lindley, 978-0-596-15977-1.“ Međutim, to nije obavezno. Ako smatrate da vaša upotreba primera koda iz knjige prevazilazi navedene dozvoljene okvire, pišite nam na adresu permissions@oreilly.com.

Safari Books Online

Safari Books Online je digitalna biblioteka sa preko 7.500 priručnika i video-datoteka iz oblasti informatičkih tehnologija koje vrlo brzo možete pretraživati i pristupati im na zahtev. Ako se pretplatite na ovu biblioteku na engleskom, moći ćete da čitate bilo koju stranicu i da gledate svaki video iz biblioteke na vebu. Knjige možete čitati na mobilnom telefonu i na prenosnim uređajima. Možete da pristupate novim naslovima pre njihovog izlaska iz štampe, da ekskluzivno pristupate tekstovima na kojima se tek radi, šaljete sugestije i komentare autorima, kopirate i koristite primere iz koda, organizujete omiljene odrednice biblioteke, preuzimate poglavlja, obeležavate ključne odeljke, pišete napomene, štampate stranice i koristite mnoštvo drugih opcija koje će vam uštedeti vreme.

O'Reilly Media se pobrinuo da ova knjiga (na engleskom) bude dostupna preko servisa Safari Books Online. Da biste stekli pun digitalni pristup knjizi i drugim sličnim temama koje obrađuju O'Reilly i drugi izdavači, registrujte se besplatno na adresi <http://my.safaribooksonline.com>.

Kako da uspostavite kontakt s nama

Molimo vas da komentare i pitanja o ovoj knjizi uputite izdavaču originalnog izdanja:

O'Reilly Media, Inc.

1005 Gravenstein Highway North

Sebastopol, CA 95472

800-998-9938 (u Sjedinjenim Državama ili u Kanadi)

707-829-0515 (međunarodni ili lokalni pristup)

707-829-0104 (faks)

Komentare ili tehnička pitanja o knjizi pošaljite na sledeću adresu:

bookquestions@oreilly.com

Više informacija o knjigama, konferencijama, resursima i mreži O'Reilly Network, naći ćete na veb lokaciji kompanije O'Reilly:

<http://oreilly.com>

– Rebecca Murphey i Cody Lindley

Više informacija o izdanjima Mikro knjige potražite na veb lokaciji:

<http://www.mikroknjiga.rs>